

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Cywilizacyjna zmiana w przestrzeni globalnej po 1750 r.: Industrializacja-Modernizacja-Unifikacja**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-CZwPG-02wm2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny – wykład monograficzny
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki/praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I-III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW): **30 h W**
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
prof. UAM dr hab. Roman Macyra – macyra@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Student powinien opanować wiedzę (fakty i ich umiejętność interpretacji) dotyczącą głównych lub kluczowych zjawisk i procesów gospodarczych i społecznych, z uwzględnieniem wpływu czynników politycznych i kulturowych z przełomu 18/19. i stulecia i ich rozwoju aż do początków 21 w. Szczegółowe dookreślenie celu wskazuje na zwrócenie uwagi na powiązania zachodzące pomiędzy zjawiskami cywilizacyjnymi o charakterze światowym, regionalnym i lokalnym; na uwarunkowania narodowe i etniczne oraz na transfer dóbr, usług i idei w omawianym okresie. Postrzegam powyższą zmianę jako triadę trzech niezwykłych zjawisk: industrializacji, modernizacji i unifikacji. Kryją one niezwykły ze względów na skalę i dynamikę proces, którego początki dała rewolucja przemysłowa w Anglii, aby następnie mniej lub w bardziej udany sposób powielać się w innych krajach, na różnych kontynentach i przede wszystkim w odmiennym często otoczeniu kulturowym. Wskazane byłoby zrozumienie znaczenie tychże ogólnych i przypadkowych powiązań pomiędzy rzeczywistością polityczną, gospodarczą, społeczną i kulturową w procesie kształtowania się i zmiany cywilizacji przemysłowej tego okresu; różnorodność i wielokierunkowość tych procesów, zjawisko przesuwania się centrów cywilizacyjnych i ich replikacji, rosnący wpływ techniki i mediów na jednostkę i społeczeństwo oraz wynikające z tego rezultaty, pojęcia i terminy związane z powyższą problematyką, to dodatkowe aspekty, które powinny rozszerzyć postrzeganie tego okresu i ewolucji, głównie, jego struktury społeczno-gospodarczej. Zakłada się, że posiadzie następujące m.in. umiejętności: czytania ze zrozumieniem prac naukowych z zakresu historii politycznej, gospodarczej i społecznej, ich analizy i formułowania wniosków; wskazana będzie zdolność obrony stawianych tez, formułowania dłuższych wypowiedzi ustnych w formie głosu w dyskusji oraz opracowywania zagadnień dotyczących powyższej tematyki w formie pisemnej (esej przygotowany na zakończenie wykładów). Konwersacyjny charakter wykładu wymaga od stron aktywnego udziału w dialogu na tematy wskazane w tym sylabusie.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
 - oczekiwana jest podstawowa znajomość pojęć i zagadnień ekonomicznych oraz teorii naukowych na temat procesów cywilizacyjnych z uwzględnieniem ich charakteru społecznego, ekonomicznego i kulturowego.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	Posiada rozszerzoną wiedzę ogólną z zakresu procesu zmian w obrazie cywilizacji industrialnej i postindustrialnej XX/XXI w.; opanował podstawową wiedzę kierunkową dotyczącą życia społeczno-gospodarczego w czasookresie i w różnych przestrzeniach geograficznych.	K_W01; K_W05; K_W07
EU_02	Opanował terminologię z zakresu nauk historycznych oraz podstawową terminologię nauk humanistycznych, społecznych i ekonomicznych, którą też potrafi się posługiwać w sposób komunikatywny; rozumie relacje między naukami historycznymi a społeczno-gospodarczymi w zakresie tematyki zajęć.	K_W02; K_W03; K_W05; K_W06; K_W11
EU_03	Zna wybrane zagadnienia historii powszechnej w zakresie cywilizacji industrialnej i postindustrialnej XX i pocz. XXI w., w ujęciu chronologicznym i tematycznym, i problemowym; dostrzega wpływ przemian cywilizacyjnych w XX w. na relacje społeczno-gospodarcze współczesnego świata.	K_W06; K_W07; K_W11
EU_04	Rozumie powiązania interdyscyplinarne nauk historycznych z innymi obszarami nauk społeczno-gospodarczych; dostrzega obecność innych dyscyplin naukowych w pracy historyka.	K_W09
EU_05	Wyszukuje i systematyzuje informacje dotyczące obszaru badawczego nauk historycznych i pokrewnych w zakresie cywilizacji industrialnej i postindustrialnej XX i pocz. XXI w., korzystając z różnych zasobów informacyjnych; poprawnie posługuje się terminologią historyczną i społeczno-gospodarczą.	K_U01; K_U04; K_U08; K_U14
EU_06	Korzystając ze zdobytych w czasie studiów kompetencji formułuje własne stanowisko dotyczące zagadnień historycznych, społecznych i politycznych nt. cywilizacji industrialnej XVIII/XIX w. i postindustrialnej XX i pocz. XXI w.	K_U11
EU_07	Uznaje i szanuje różnice punktów widzenia wynikające z podłoża narodowego, kulturowego i społecznego.	K_K02
EU_08	Rozumie potrzebę ustawicznego rozwoju wiedzy i krytyki w zakresie historycznym i humanistycznym oraz kompetencji personalnych i społecznych, rozwija swoje zainteresowania kulturalne oraz fachowe; wykazuje niezależność w formułowaniu poglądów w zakresie zagadnień historycznych i społeczno-gospodarczych XX i pocz. XXI w.	K_K03; K_K06; K_K07

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
WYKŁAD_01: pojęcia cywilizacji i zjawiska jej zmiany w układzie przestrzennym i chronologicznym; kryteria periodyzacji cywilizacji industrialnej i postindustrialnej, rewolucji przemysłowej i naukowej (od poł 18.w. do pocz. 21 w.).	EU_01; EU_02; EU_04; EU_05; EU_08; EU_09

WYKŁAD_02-03: kulturowe uwarunkowania zmiany: literatura, filozofia, muzyka i sztuka.	EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_09
WYKŁAD_04-05: wojna a stan gospodarki światowej i gospodarek narodowych: wojna napoleońska, wojna francusko-pruska, wojny bałkańskie, wojny burskie, I i II wojna światowa: skutki gospodarczo-ekonomiczne; zmiany ludnościowe; sytuacja materialna i stopa życiowa.	EU_01; EU_06; EU_07; EU_08; EU_09
WYKŁAD_06-07: kryzys a stabilizacja polityczna: kryzysy gospodarcze 19. w.; wielki kryzys gospodarczy lat 20 i 30 XX w.; kryzys naftowy; kryzysy finansowe – i ich wpływ na otoczenie cywilizacyjne w poszczególnych krajach.	EU_03; EU_04; EU_05; EU_06; EU_07
WYKŁAD_08-09: doświadczenia kolonialne i postkolonialne – Ameryka południowa, Azja i Afryka drogi rozwoju: gospodarcze i społeczne skutki kolonizacji i dekolonizacji.	EU_01; EU_08; EU_09
WYKŁAD_10-11: zmiana cywilizacyjna w gospodarce 1: casus Azji – Japonia, Korea Południowa; Indie i Chiny; transfer ku azjatyckim rozwiązaniom gospodarczym.	EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06; EU_09
WYKŁAD_12-13: zmiana cywilizacyjna w gospodarce 2: casus Ameryki Północnej i Południowej – różnice w rozwoju; systemy integracji gospodarczej.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_09
WYKŁAD_14-15: zmiana cywilizacyjna 3: gospodarka Europy – modele gospodarki kapitalistycznej; gospodarka w czasie II wojny światowej na przykładzie Niemiec, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych Ameryki; plan Marshall'a i budowa państwa dobrobytu w Europie Zachodniej; model skandynawski, nadreński i anglosaski.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_05; EU_06

5. Zalecana literatura:

- Bell D. (1994), *Kulturowe sprzeczności kapitalizmu*, Warszawa.
- Berlin I. (1999), *Karol Marks i jego życie i środowisko*, Warszawa.
- Beard Ch. A., Beard M. R. (1961), *Rozwój cywilizacji amerykańskiej*, t. 2, *Era przemysłowa*, Warszawa.
- Czubiński A. (2006), *Historia powszechna XX wieku*, Wyd. Poznańskie, Poznań.
- Friedman M. (2008), *Kapitalizm i wolność*, Helion, Gliwice.
- Goban-Klas T. (2005), *Cywilizacja medialna*, WSiP, Warszawa.
- Kaliński J. (2008), *Historia gospodarcza XIX i XX w.*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
- Landes D. S. (2007), *Dynastie. Wzloty i upadki największych firm rodzinnych*, Warszawa.
- Landes D. (2000), *Bogactwo i nędza narodów*, Warszawa.
- Łuczak Cz. (1984), *Dzieje gospodarcze Niemiec 1871-1945*, Poznań.
- Mises von L. (2007), *Ludzkie działanie*, Warszawa.
- Nock A. J. (2004), *Państwo – nasz wróg*, Lublin-Rzeszów.
- Padewski J. (1994), *Historia Powszechna 1871-1918*, Warszawa.
- Polnay K. (2010), *Wielka transformacja. Polityczne i ekonomiczne źródła naszych czasów*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Reich R. B. (1997), *Praca narodów. Przygotowanie się do kapitalizmu XXI wieku*, Wydawnictwo adam marszałek Toruń.
- Schumpeter J. A. (1995), *Kapitalizm, socjalizm, demokracja*, Warszawa
- Stiglitz J. E. (2005), *Globalizacja*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.
- Stiglitz J. E. (2006), *Szalone lata dziewięćdziesiąte*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.
- Totman C. (2009), *Historia Japonii*, Kraków.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu									
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06	EU_07	EU_08	EU_09	
Egzamin pisemny										
Egzamin ustny										
Egzamin z „otwartą książką”										
Kolokwium pisemne										
Kolokwium ustne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Test										
Projekt										
Esej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Raport										
Prezentacja multimedialna										
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)										
Portfolio										
Inne (jakie?) -										
...										

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	30
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	30
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student w stopniu wyróżniającym opanował treści nauczania;
dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu bardzo dobrym opanował treści nauczania;
dobry (db; 4,0): student w stopniu dobrym opanował treści nauczania;
dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu zadowalającym opanował treści nauczania;
dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował treści nauczania;
niedostateczny (ndst; 2,0): student nie opanował 60% treści nauczania.